

Artificiële intelligentie: Kansen en gevaren

Artificiële intelligentie

https://multimedia.europarl.europa.eu/en/artificial-intelligence-keeping-humans-at-its-heart_N01-PUB-200922-ARTI_ev

Artificiële intelligentie (AI) beïnvloedt ons leven steeds meer. Ontdek meer over de mogelijkheden en dreigingen voor veiligheid, democratie, bedrijven en banen.

De groei en welvaart van Europa zijn nauw verbonden met het gebruik van gegevens en technologische connecties. AI kan een groot verschil maken in ons leven.

Daarom heeft de EU in juni 2024 de Artificiële-Intelligentiewet (AI Act) aangenomen, 's werelds eerste alomvattende wetgeving over dit onderwerp, om ervoor te zorgen dat AI-systemen die in de EU worden gebruikt veilig zijn en de grondrechten respecteren.

Hieronder vind je enkele belangrijke opportuniteiten en gevaren op het vlak van toekomstige toepassingen van AI, en hoe de AI-wet deze wil aanpakken.

Meer informatie

[Meer lezen over kunstmatige intelligentie en hoe het gebruikt wordt.](#)

181 zettabyte groei

Geschatte hoeveelheid gegevens die in de wereld gegenereerd zullen worden in 2025 (1 zettabyte is duizend miljard gigabyte).

Voordelen van AI

EU-landen staan reeds sterk in de digitale industrie en zakelijke toepassingen van bedrijf tot bedrijf. Met een kwaliteitsvolle digitale infrastructuur en een wettelijk kader dat privacy en de vrijheid van meningsuiting beschermt, kan de EU een [wereldleider worden in data-economie en de toepassingen ervan](#).

Voordelen van AI voor mensen

AI kan zorgen voor betere volksgezondheid, veiligere auto's en andere vormen van transport, goedkopere producten en diensten op maat die langer meegaan. Het kan ook toegang gemakkelijker maken tot informatie, onderwijs en trainingen.

AI kan de werkplek ook veiliger maken dankzij het gebruik van robots om gevaarlijke werkactiviteiten over te nemen, en kan nieuwe mogelijkheden creëren wanneer sectoren - die door AI gestuurd worden - groeien en veranderen.

67%

Percentage Europeanen dat positief staat tegenover het gebruik van digitale technologieën, waaronder kunstmatige intelligentie, om de veiligheid en zekerheid van werknemers te verbeteren.

Mogelijkheden voor artificiële intelligentie voor bedrijven

Voor bedrijven kan AI de ontwikkeling mogelijk maken van een nieuwe generatie producten en diensten, inclusief in sectoren waar Europese bedrijven al sterk aanwezig zijn: groene en

circulaire economie, machines, landbouw, gezondheidszorg, mode en toerisme. Het kan ook verkoopkanalen optimaliseren, het onderhoud van machines verbeteren, productie en kwaliteit verhogen, klantendiensten verbeteren en energie besparen.

AI-mogelijkheden voor openbare diensten

Het gebruik van AI in openbare diensten kan de kosten verlagen en nieuwe mogelijkheden bieden voor openbaar vervoer, onderwijs, energie- en afvalbeheer en de duurzaamheid van producten verbeteren. AI kan dus bijdragen om de doelstellingen van de [EU-Green Deal](#) te bereiken.

Versterking van democratie

Data gestuurd toezicht, preventie van [desinformatie en cyberaanvallen](#), en het verzekeren van kwaliteitsvolle informatie kan democratie versterken. Het kan ook diversiteit en openheid stimuleren, bijvoorbeeld met vooroordelen bij personeelsaanwervingen te beperken door analytische gegevens te gebruiken.

AI, beveiliging en veiligheid

Er wordt voorspeld dat AI vaker zal gebruikt worden in misdaadbestrijding en strafrecht, aangezien omvangrijke data sneller verwerkt kunnen worden, het vluchtgevaar van gevangenen nauwkeuriger ingeschat kan worden, en misdaad en terroristenaanvallen voorkomen kunnen worden. Het wordt al gebruikt om illegaal en ongepast gedrag te detecteren op online platformen en erop te reageren.

In het leger zou AI gebruikt kunnen worden voor defensie- en aanvalsstrategieën tegen hacking en phishing of gerichte aanvallen op sleutelsystemen in cyberoorlogen.

Bedreigingen en uitdagingen van AI

De groeiende afhankelijkheid van AI-systemen vormt ook mogelijke risico's.

Ondermaats en overmatig gebruik van AI

Onderbenutting van AI wordt beschouwd als een grote bedreiging: gemiste kansen voor de EU kan resulteren in een povere uitvoering van belangrijke programma's - zoals bijvoorbeeld de EU Green Deal, een competitieve voorsprong op andere regio's verliezen, economische stagnatie en minder mogelijkheden voor burgers. Ondermaats gebruik zou kunnen voortkomen uit wantrouwen in AI van de overheid en het bedrijfsleven, slechte infrastructuur, gebrek aan initiatief, lage investeringen of - aangezien zelflerende AI-systemen afhankelijk zijn van data - van gefragmenteerde digitale markten.

Overmatig gebruik kan ook problematisch zijn: wanneer investeringen in AI-toepassingen soms niet nuttig zijn of wanneer AI toegepast wordt bij activiteiten waar het niet geschikt voor is, bijvoorbeeld om ingewikkelde maatschappelijke zaken uit te leggen.

De AI-wet wil beide gevaren aanpakken. De wet is gericht op het bevorderen van betrouwbare AI in Europa, zowel voor burgers als voor bedrijven, het aanpakken van de risico's die AI met zich meebrengt en het positioneren van Europa als koploper op dit gebied.

Aansprakelijkheid: Wie is schuldig wanneer er schade is door AI?

Een belangrijke uitdaging is het aanduiden van schuld wanneer er schade is door een apparaat of dienst dat door AI bestuurd wordt. Bijvoorbeeld bij een ongeval met een zelfrijdende wagen, moet de schade dan door de eigenaar, de autofabrikant of de programmeur betaald worden?

Als de fabrikant helemaal niet aansprakelijk is, is er mogelijk geen motivatie om een goed product of goede dienst te leveren, en het zou het vertrouwen van de mensen in technologie kunnen schaden; maar de regelgeving kan ook te streng zijn en vernieuwing onderdrukken.

AI-bedreiging van fundamentele rechten en democratie

De resultaten van AI zijn afhankelijk van het concept en de gegevens die het gebruikt. Zowel ontwerp als gegevens kunnen opzettelijk of onbedoeld ongebalanceerd zijn. Bijvoorbeeld, sommige belangrijke aspecten van een probleem worden misschien niet in het algoritme geprogrammeerd of worden misschien geprogrammeerd om structurele vooroordelen weer te geven en te herhalen. Bovendien kan het gebruik van getallen om een ingewikkelde sociale situatie voor te stellen het idee creëren dat AI feitelijk en precies is, terwijl dat niet zo is ("mathwashing").

Wanneer AI niet goed wordt uitgevoerd, kan het tot beslissingen leiden die beïnvloed zijn door etnische afkomst, geslacht en leeftijd als bijvoorbeeld iemand wordt aangeworven of ontslagen, tijdens het verlenen van leningen en zelfs bij criminele procedures.

AI zou aanzienlijke gevolgen kunnen hebben op het recht tot privacy en gegevensbescherming. Het kan bijvoorbeeld gebruikt worden bij gezichtsherkenning of tijdens het traceren en psychologisch profileren van personen. Daarnaast maakt AI het mogelijk om de informatie die een persoon deelt te verwerken tot nieuwe gegevens, wat kan leiden tot resultaten die een persoon niet verwacht.

Het kan ook een bedreiging voor democratie zijn; AI werd al de vinger gewezen voor het creëren van online 'echokamers' gebaseerd op het eerdere onlinegedrag van een persoon, door alleen inhoud te tonen die die persoon bevat, in plaats van een omgeving te creëren voor

pluralistische, gelijk toegankelijke en inclusieve openbare discussie. Het kan zelfs gebruikt worden om erg realistische nepvideo's, audiofragmenten of beelden te maken, beter gekend als "deepfakes", wat financiële risico's of reputatieschade kan meebrengen of besluitvorming kan in gevaar brengen. Dit kan allemaal leiden tot separatisme en polarisatie van het openbare domein en manipulatie van verkiezingen.

AI kan ook gebruikt worden om schade toe te brengen aan de vrijheid van vergadering en betogingen, omdat het mensen die verbonden zijn aan bepaalde acties of met bepaalde overtuigingen kan traceren en profileren.

Om vooroordelen te voorkomen, vereist de [AI-wet dat de datasets die worden gebruikt](#) om AI te trainen zo volledig en foutloos mogelijk zijn. De wet reguleert ook het gebruik van bepaalde AI-toepassingen die een bedreiging kunnen vormen voor de rechten van burgers. Het gebruik van biometrische identificatiesystemen door wetshandhavers is bijvoorbeeld verboden, behalve in een aantal nauw omschreven gevallen.

De AI-wet introduceerde ook de vereiste dat kunstmatig gecreëerde of gemanipuleerde afbeeldingen, audio- of video-inhoud, d.w.z. deep fakes, duidelijk en zichtbaar moeten worden gemarkeerd.

AI-impact op banen

Het gebruik van AI in de werkplek leidt naar verwachting tot het verlies van vele banen. Ondanks het feit dat AI ook banen kan creëren en verbeteren, zijn trainingen en opleidingen essentieel om langdurige werkloosheid te voorkomen en om te zorgen voor opgeleide arbeidskrachten.

.....

84%

Percentage Europeanen dat vindt dat robots en AI technologieën zijn die zorgvuldig beheerd moeten worden.

.....

Concurrentie

Het verzamelen van informatie kan ook leiden tot concurrentievervalsing omdat spelers met meer informatie een voordeel hebben en andere concurrenten kunnen uitschakelen.

Veiligheid en beveiliging risico's

AI-toepassingen die in fysiek contact komen met mensen of geïntegreerd zijn in het menselijke lichaam kunnen veiligheidsrisico's vormen wanneer ze slecht ontworpen, misbruikt of gehackt worden. Een slechte regulering van AI in wapens kan leiden tot het verlies van menselijke controle over gevaarlijke wapens.

Transparantie uitdagingen

Onevenwichtige toegang tot informatie kan leiden tot misbruik. Bijvoorbeeld, gebaseerd op de gegevens van het onlinegedrag van een persoon of andere data, kan een online winkel zonder medeweten van die persoon AI gebruiken om te voorspellen hoeveel ze bereid zijn om te betalen, of kan een politieke campagne haar boodschap aanpassen. Transparantie kan ook een probleem zijn wanneer het soms onduidelijk is of iemand met een persoon of met AI communiceert.

De AI-wet pakt deze uitdagingen aan door het gebruik van AI te reguleren om manipulatie van menselijk gedrag, bedrog of het uitbuiten van de kwetsbaarheid van mensen te voorkomen.

Meer informatie

[Lees meer over hoe EP-leden de datawetgeving willen vormgeven om innovatie te stimuleren en veiligheid te waarborgen.](#)

Meer informatie

[EPRS: Artificiële intelligentie: Hoe werkt het? Waarom is het belangrijk en wat kunnen we eraan doen?](#)

[Briefing: AI-verordening](#)

[EP Think Tank: Mogelijkheden van artificiële intelligentie](#)

[Opportunities of artificial intelligence](#)

[EPRS: Artificiële intelligentie ante portas: Wettelijke 7 ethische bedenkingen](#)

[EC: Witboek over kunstmatige intelligentie - een Europese benadering op basis van excellentie en](#)

[vertrouwen](#)

[Council of Europe studie: Algorithmes en mensenrechten](#)